

ik mag niet langer vertalen. Om kort te gaan: op het (valsche) bericht van Margareta's dood, wordt hij priester, vertrekt naar huis en ontdekt het bedrog. De band blijft verbroken, doch den knaap laat hij een goede opvoeding geven en hij zendt hem op nauwelijks vierjarigen leeftijd naar school.

Op enkele punten kom ik later terug, maar reeds nu durf ik de vraag stellen, of zulk eene autobiographie van een man als Erasmus afkomstig kan zijn (1).

Hoe vele moeilijkheden leveren niet die dwaze, korte zinnnetjes met hun gemaakt streven naar objectiviteit — men denke aan den 3^{den} persoon; geen man van smaak zou zijn boezemvriend in zulk een vorm zijn leven beschrijven en hem tevens voor zoovele raadselen plaatsen.

De geboorte van groote mannen gaat, volgens de overtuiging van alle volken, met buitengewone omstandigheden gepaard. Erasmus' vader was dan ook zeker een wonderman. Wat heeft Gerard in een tijd van ruim vier jaren al niet uitgericht en dat in een eeuw, toen eene reis naar en van Rome nog al eenige bezwaren opleverde. Dit alleen lezen wij tusschen de korte zinnnetjes, dat ieder verkeerd zou doen, die meende dat Gerard reeds priester was, toen hij nog in Holland vertoefde. Met dit doel is het eerste gedeelte der autobiographie in elkander gezet en de stukjes, waaruit zij bestaat, zijn waarschijnlijk zoo klein genomen, omdat de schrijver eene verkeerde opvatting had van het woord *compendium*, dat volgens hem in beteekenis volstrekt niet verschilde van zoo menig »kort begrip,» dat als schoolboek door zijn onuitstaanbaar drogen vorm geslachten na geslachten heeft verveeld en bedorven.

---

(1) Men leze b. v. het slot van 't leven: Augebo Catalogum, enz,